

ศิลป์ากร

นิตยสารรายสองเดือน ปีที่ ๖๔ ฉบับที่ ๖ พ.ย. - ธ.ค. ๒๕๖๔
SILPAKORN JOURNAL Vol. 64 No.6 November - December 2021

5.911
41
55

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ห้องสมุดสาขาโชติเวช

201021073

นิตยสารศิลปการ ฉบับที่ ๖ พฤศจิกายน-ธันวาคม เป็นฉบับสุดท้ายของพุทธศักราช ๒๕๖๔ ได้นำเสนอบทความทางวิชาการอย่างหลากหลายจากนักวิชาการของกรมศิลปากรและจากบุคคลภายนอก อาทิ งานดนตรี นาฏศิลป์ เรื่องการสืบทอดการขับร้อง : จากสำนักท่านองค์เล็กสู่สำนักการสังคีต กรมศิลปากร บทบาทของพระอินทร์ในนาฏกรรมโขมเรื่องรามเกียรติ์ งานด้านโบราณคดี : จารึกวงสวนผักกาดคือจารึกปราสาทเขาโล้น งานด้านวรรณกรรมเรื่องพระสมุท : วรรณกรรมที่ถูกลืม และบทความต่อเนื่อง นิรุกติศาสตร์ว่าด้วยนามเดือน บทความประจำเล่ม เกร็ดความรู้จากประวัติศาสตร์เป็นการศึกษาเอกสารโบราณ กลุ่มชาติพันธุ์ “ละว้า” ภาพเก่า-เล่าอดีต : มหรสพสมโภชในพระราชพิธีรัชมงคล พุทธศักราช ๒๔๕๐ ถ้ามมา-ตอบไป : ชันในพิธีไหว้ครู ศิลปิน-ศิลปการ : นายไชยยะ ทางมีศรี ผู้อำนวยการด้านดนตรีไทยของสำนักการสังคีต และสุดท้ายของชิ้นเอกในกรมศิลปากร เครื่องดนตรีระนาด... ที่สำนักการสังคีต

คณะบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่า บทความที่นำเสนอในนิตยสารฉบับนี้จะยังประโยชน์ต่อการศึกษา และค้นคว้าในเชิงลึกได้ต่อไปในอนาคต

กองบรรณาธิการประจำฉบับ

In your hand now is the last issue of Silpakorn Journal for November - December this year 2021. As always, we have presented various academic articles from educators of the Fine Arts Department and from outsiders regarding music, dance, in the story of the passing on singing “From Samnak Than Ong Lek to be the Office of Performing Arts, The Fine Arts Department”, “Indra’s Role in Ramayana Khon Masked Dance Drama”. For archeological mission, you will enjoy reading “The Inscriptions of Suan Pakkad Palace are the Ones of Prasat Khao Lon: Based on Certain Assumptions”, Literature Works on Phra Samut : Forgotten Literature and in continuation of the article on “Archeo-etymology concerning the 12 months”. In regular columns, “An Anecdote from History: Lawa, an Ethnic Group in Ancient Document”, Old Pictures Mirror the Past: Entertainments for the Rajamangala Celebration Reign in 1907, Q & A : Bowl in the Wai Khru Ceremony (Teacher Respect Day), and Artist-Silpakorn: Mr. Chaiya Thangmeesri, a Thai music specialist of the Office of Performing Arts. Last but not least is the masterpiece of the Fine Arts Department: Pi Family Musical Instrument at the Office of Performing Arts.

The Editorial Board believed the well-selected articles in this magazine will be of benefit to educational purpose which in-depth research can be conducted in the future.

Issue Editorial Team

๕

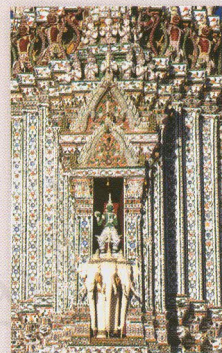
- ๕ จากสำนักท่านองค์เล็กสู่สำนักการสังคีต กรมศิลปากร
(ดนตรีไทยในสำนักพระวิมาดาเธอ พระองค์เจ้าสายสวลีภิรมย์
กรมพระสุทธาสินีนาฏ ปิยมหาราชปดิวรัดา)

From Samnak Than Ong Lek to be the Office of Performing Arts,
the Fine Arts Department (Thai Music in Training Pavilion
of Her Highness Princess Saisavali Bhiromya, Krom Phra
Suddhasininart Piya Maharaj Padivarada)
ช้ำมรงค์ บุญราช / Thamarong Boonrach

- ๑๙ บทบาทพระอินทร์ในนาฏกรรมโขน เรื่องรามเกียรติ์
Indra's Role in Ramayana Khon Masked Dance Drama
รัฐศาสตร์ จันเจริญ / Rattasard Charoen

- ๓๓ นิรุกติโบราณคดีว่าด้วยนามเดือน ๑๒ เดือน :
พฤศจิกายน-ธันวาคม

Archaeo-etymology concerning the 12 months,
Chapter 5: November-December
อมรา ศรีสุชาติ / Amara Srisuchat

๑๙

- ๔๗ จารึกวงสวนผักกาดคือจารึกปราสาทเขาโล้น : ข้อสมมติฐานบางประการ
The Inscriptions of Suan Pakkad Palace Belong to Prasat Khao Lon:
Based on Certain Assumptions
รุ่งโรจน์ ภิรมย์อนุกุล / Rungroj Piromanukul

- ๕๙ เรื่อง พระสมุท : วรรณกรรมที่ถูกลืม
Literature Works on Prasamut : Forgotten Literature
นียะดา เหล่าสุนทร / Niyada Lausoonthorn

- ๖๕ เกร็ดความรู้จากประวัติศาสตร์ : กลุ่มชาติพันธุ์ "ละว้า" ในเอกสารโบราณ
An Anecdote from History :
Lawa, an Ethnic Group in Ancient Documents
เอมอร ชาวนัสวาน / Em-orn Chawsuan

- ๘๑ ภาพเก่า-เล่าอดีต : มหรสพสมโภชในพระราชพิธีรัชชมงคล พุทธศักราช ๒๔๕๐
Old Pictures Mirror the Past : Entertainments
for the Rajamangala Celebration Reign in 1907
ยุทธนาวารการ แสงอร่าม / Yuddhanavarakorn Saengaram

- ๙๒ ศิลปิน-ศิลปิน : ครูผู้สืบศาสตร์ระนาดเอกไทย ไชยยะ ทางมีศรี
สุกิตต์ ทำบุญ

- ๑๐๔ กามา-ตอไป : ชันในพิธีไหว้ครู
บุญตา เขียนทองกุล

- ๑๒๑ ของชิ้นเอกในกรมศิลปากร :
เครื่องดนตรีตระกูลปี่...ที่สำนักการสังคีต
Masterpiece of the Fine Arts Department :
Pi Family Musical Instrument at the Office of Performing Arts
ชนินทร์วดี ชมภูทิพย์ / Chaninvadee Chomputip

๑๐๔

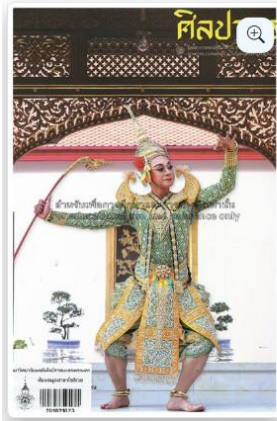
๙๒

สามารถยืมและติดตามหนังสือใหม่ได้ที่ ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Walai Autolib

<https://lib.rmutp.ac.th/bibitem?bibid=b00107701>

B ค้นในพีซีไอวีครุ เรื่อง พระสมุท : วรรณกรรมที่ถูกสืบทอดมาตั้งแต่ "ละว้า" ในเอกสารโบราณบอกบทพระอินทร์ในนาฏกรรมโขน เรื่อง รามเกียรติ์ / เอมอร เขavn้สวนและ บุษดา เขยนทงกุล, บรรณาธิการประจำฉบับ.
บุษดา เขยนทงกุล, บรรณาธิการประจำฉบับ.

My list

Subject [วรรณคดีไทย](#)
[รามเกียรติ์](#)
[ศิลปวัฒนธรรม](#)

Details

Added Author [บุษดา เขยนทงกุล, บรรณาธิการประจำฉบับ.](#)
[เอมอร เขavn้สวน, บรรณาธิการประจำฉบับ.](#)
[กระทรวงวัฒนธรรม, กรมศิลปากร.](#)

Published กรุงเทพฯ : ไทภูมิ พับลิชชิ่ง, 2565.

Detail 127 หน้า : ภาพประกอบ ; 26 ซม.

 0 90 0

 MARC

 Export

 Save

 Share

สำหรับเพื่อการศึกษาและอ้างอิงเท่านั้น

FROM SAMNAK THAN ONG LEK TO BE THE OFFICE OF PERFORMING ARTS, THE FINE ARTS DEPARTMENT (THAI MUSIC IN TRAINING PAVILION OF HER HIGHNESS PRINCESS SAISAVALI BHIROMYA, KROM PHRA SUDDHASININART PIYA MAHARAJ PADIVARADA)

Her Highness Princess Saisavali Bhiromya, Krom Phra Suddhasininart Piya Maharaj Padivarada or her maiden name “Mom Chao Sai” was a daughter of His Royal Highness Prince Bhumindra Bhakdi and Chao Chom Manda Chin. She officially served as a royal consort of King Chulalongkorn (Rama V) and bestowed by the royal title “Her Highness Princess Saisavali Bhiromya, Krom Khun Suddhasininart”. Later in 1904, King Chulalongkorn got sick having mild fever and malaise. With worry, the Princess then had the courtiers in her Samnak (Training Pavilion) practice playing Thai music and singing Thai songs to entertain the King during dinner until bed time hoping him to enjoy it most, despite illness.

The practice of Thai music and singing Thai song under the patronage of Her Highness Princess Saisavali Bhiromya, Krom Phra Suddhasininart Piya Maharaj Padivarada happened to inherit the singing from all of the famed five singing Thai lines which included; 1) Bovornsathan Mongkhon Palace or the Front Palace Line, trained and transferred by Khun Thao Kae Jeeb, 2) Ban Mor Palace Line, trained and transferred by Mom Sila Kunchorn Na Ayutthaya and Mom Khram Kunchorn Na Ayutthaya, 3) Phra Pradit Phairoh (Mee Duriyangkun) Line, trained and transferred by Mom Sud Bunnag, 4) Phraya Prasarn Suriyasab (Plaek Prasarnsab) Line, trained and transferred by Mom Somchin and, 5) Sunthornwathin Line, trained and transferred by Phraya Sanoh Duriyang (Cham Sunthornwathin). Among the trained singing-Thai-song courtiers in the Princess’s Training Pavilion, many of them later on became famous artists, namely; Mrs Sriburin (Yuan Rattanachai), a royal consort, Chao Chom Mom Rajawongse Sadab Ladavalaya, Khunying Rambandit Sithiseranee (Yiam Suwong), Khun Thuam Prasithikun, a national artist, and Khun Usa (Thab) Sukhanthamalai, etc. Later, upon establishment of School of Dramatic Arts (currently College of Dramatic Arts) and Performing Arts Division (currently Office of Performing Arts), the Fine Arts Department, all three former courtiers once were singers of traditional Thai songs in the Princess’s Samnak (Training Pavilion), i.e.1) Chao Chom Mom Rajawongse Sadab Ladavalaya, 2) Khun Thuam Prasithikun, a national artist, and 3) Khun Usa (Thab) Sukhanthamalai whose body of knowledge in singing traditional Thai songs was later on transferred to students in the School of Dramatic Arts and artists in Thai Orchestra Section, Performing Arts Division, the Fine Arts Department. As a result, singing Thai traditional song did not disappear over time but has been passed on from generation to generation until the artists in Thai Orchestra Group, the Office of Performing Arts, the Fine Arts Department up to the present day.

Translated by Sukanya Phromphon